

ที่ นร ๑๒๐๖/ ๑๔๒

สำนักงาน ก.พ.ร.
ถนนพิษณุโลก
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๗๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอรื้อหรือเรื่องการมอบอำนาจ

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๒.๒/๑๙๙๖๘ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๒.๒/๐๘๐๘๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บันทึกความเห็นคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ ๒/๒๕๖๒ เรื่อง กระทรวงมหาดไทย ขอรื้อเกี่ยวกับการมอบอำนาจของกรมราชทัณฑ์ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังและการแยกคุมขัง การเลื่อนหรือลดชั้นนักโทษเด็ดขาด การลดวันต้องโทษจำคุก และการพักการลงโทษ พ.ศ. ๒๕๕๙
๒. บันทึกความเห็นคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ ๓/๒๕๖๒ เรื่อง กระทรวงมหาดไทย ขอรื้อการมอบอำนาจกรณีจังหวัดนครสวรรค์ขอให้ทบทวนคำสั่งของกรมป่าไม้

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ กระทรวงมหาดไทยขอรื้อเกี่ยวกับการมอบอำนาจของกรมราชทัณฑ์ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังและการแยกคุมขัง การเลื่อนหรือลดชั้นนักโทษเด็ดขาด การลดวันต้องโทษจำคุก และการพักการลงโทษ พ.ศ. ๒๕๕๙ และการมอบอำนาจกรณีจังหวัดนครสวรรค์ขอให้ทบทวนคำสั่งของกรมป่าไม้ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ขอเรียนว่า คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอ่อนฟ้า เวชชาชีวะ)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

กองกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๘๙๑ (นางสาวพนรัตน์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐

www.opdc.go.th

บันทึกความเห็นคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับ
การตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน
ที่ ๒/๒๕๖๒

เรื่อง กระทรวงมหาดไทยหรือเกี่ยวกับการมอบอำนาจของกรมราชทัณฑ์ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังและการแยกคุมขัง การเลื่อนหรือ
ลดชั้นนักโทษเด็ดขาด การลดวันต้องโทษจำคุก และการพักการลงโทษ พ.ศ. ๒๕๕๙

กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๒.๒/๑๙๙๖๘ ลงวันที่ ๒๒
พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ขอหารือกรณีเกี่ยวกับการมอบอำนาจในกรณีที่อยู่ติดกรมราชทัณฑ์ได้มี
คำสั่งที่ ๑๑๖๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ มอบอำนาจการพิจารณาอนุมัติเลื่อนชั้นนักโทษ
เด็ดขาดกรณีปกติ ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ
การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง และการแยกคุมขัง การเลื่อนหรือลดชั้นนักโทษเด็ดขาด การลดวันต้องโทษ
จำคุก และการพักการลงโทษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดี
กรมราชทัณฑ์ และกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณามอบอำนาจนั้นต่อให้แก่ผู้บัญชาการเรือนจำ
และผู้อำนวยการทัณฑสถานในเขตพื้นที่จังหวัด กระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือว่า

(๑) ผู้ว่าราชการจะสามารถใช้ดุลพินิจที่จะไม่มอบอำนาจในเรื่องดังกล่าวต่อให้แก่
ผู้บัญชาการเรือนจำและผู้อำนวยการทัณฑสถานในเขตพื้นที่จังหวัดได้หรือไม่ และในกรณีที่ต้อง
มอบอำนาจนั้นต่อให้แก่ผู้บัญชาการเรือนจำและผู้อำนวยการทัณฑสถานในเขตพื้นที่จังหวัดแล้ว
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ต้องร่วมรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการดังกล่าวหรือไม่ ในฐานะใด

(๒) โดยที่มาตรา ๑๖ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดว่า เจ้าหน้าที่หรือกรรมการฯ ในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมี
สภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่หรือกรรมการ
ในคณะกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้ ฉะนั้น เมื่อผู้บัญชาการเรือนจำ
เป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด และเป็นผู้รับมอบอำนาจ
ในการปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์ตามคำสั่งกรมราชทัณฑ์ที่ ๑๑๖๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗
มิถุนายน ๒๕๖๑ ในการพิจารณาลงนามเลื่อนชั้นนักโทษด้วย การพิจารณาของผู้บัญชาการเรือนจำ
ในกรณีดังกล่าวจึงอาจทำให้เกิดปัญหาในการพิจารณาทางปกครองตามบทบัญญัติดังกล่าว ความเห็น
ดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหา
กฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงมหาดไทย ประกอบกับ
เมื่อฟังข้อเท็จจริงจากปัญหาที่กระทรวงมหาดไทยชี้แจงมานั้น เห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นปัญหา
ในทางปฏิบัติมิใช่ปัญหาข้อกฎหมายแต่อย่างใด ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงควรแก้ไขปัญหาดังกล่าว
โดยใช้วิธีในทางบริหารต่อไป

(นางสาวอ้นฟ้า เวชชาชีวะ)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

สำนักงาน ก.พ.ร.

มิถุนายน ๒๕๖๒

บันทึกความเห็นคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับ
การตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน
ที่ ๓/๒๕๖๒

เรื่อง กระทรวงมหาดไทยหรือการมอบอำนาจกรณีจังหวัดนครสวรรค์
ขอให้ทบทวนคำสั่งของกรมป่าไม้

กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ที่ มท ๐๒๑๒.๒/๐๘๐๘๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แจ้งว่า จังหวัดนครสวรรค์ได้มีหนังสือหรือมายังกระทรวงมหาดไทยเพื่อขอให้ทบทวนคำสั่ง กรมป่าไม้กรณีให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ลงนามในหนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวน แห่งชาติแทนอธิบดีกรมป่าไม้ ตามคำสั่งกรมป่าไม้ที่ ๓๘๕๓/๒๕๖๑^๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีความเห็นว่า การที่อธิบดีกรมป่าไม้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ลงนาม ในหนังสืออนุญาต เป็นการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ลงนามแทนเท่านั้น ไม่ได้ให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการพิจารณาอย่างใด ซึ่งการมอบอำนาจดังกล่าวอาจทำให้เกิดความ ล่าช้าในการลงนามในหนังสืออนุญาต ทั้งนี้ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่า สงวนแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว อธิบดีกรมป่าไม้ในฐานะผู้มีอำนาจอนุญาต ตามมาตรา ๑๖^๒ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ สามารถลงนาม

^๑ คำสั่งกรมป่าไม้ที่ ๓๘๕๓/๒๕๖๑ เรื่อง การกระจายอำนาจบริหารกรมป่าไม้ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามคำสั่งกรมป่าไม้ที่ ๑๔๐/๒๕๒๗ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๗ เรื่องการกระจายอำนาจบริหาร ของกรมป่าไม้ อธิบดีกรมป่าไม้ ได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่เป็นผู้ลงนามแทนอธิบดีกรมป่าไม้ ในหนังสืออนุญาต (คือการออกหนังสืออนุญาต) ในเรื่องขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สั่งการอนุมัติแล้ว ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ นั้น

เนื่องจากปัจจุบันพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้เปลี่ยนหลักการของมาตรา ๑๖ ในเรื่องอำนาจอนุมัติ จากเดิมเป็น “อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรี” ปัจจุบันเป็น “อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ” ดังนั้น เพื่อให้การมอบอำนาจสอดคล้องกับที่บัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงให้ยกเลิกคำสั่งกรมป่าไม้ที่ ๑๔๐/๒๕๒๗ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๗ เรื่องการกระจายอำนาจบริหารของ กรมป่าไม้ และมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่เป็นผู้ลงนามแทนอธิบดีกรมป่าไม้ ในหนังสืออนุญาต เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเห็นชอบแล้ว ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวน แห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

^๒ มาตรา ๑๖ อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติคราวละไม่น้อยกว่าห้าปีแต่ไม่เกินสามสิบปี ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ จะอนุญาตโดยให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือ บางส่วนตามที่เห็นสมควรก็ได้

ในใบอนุญาตได้เอง ไม่จำเป็นต้องส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามแทน จึงเห็นควรพิจารณาทบทวน การมอบอำนาจโดยให้อธิบดีกรมป่าไม้เป็นผู้ลงนามโดยตรงเพื่อการอำนวยความสะดวกและ ความรวดเร็วให้แก่ภาคเอกชนในการเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติต่อไป กระทรวงมหาดไทย จึงขอหารือเกี่ยวกับการทบทวนการมอบอำนาจในเรื่องที่กรมป่าไม้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้ลงนามในหนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแทน ว่าความเห็นดังกล่าว เป็นความเห็นที่ถูกต้อง เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือไม่ อย่างไร

คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหา กฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงมหาดไทย โดยมี ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย และผู้แทนกรมป่าไม้ เข้าร่วมชี้แจง และเมื่อฟังข้อเท็จจริงจากปัญหา ที่กระทรวงมหาดไทยชี้แจงมานั้น เห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นปัญหาในทางปฏิบัติมิใช่ปัญหาข้อกฎหมาย แต่อย่างไรก็ดี ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงควรแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยใช้วิธีในทางบริหารต่อไป

อนึ่ง ที่ประชุมมีข้อสังเกตว่าสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยควรดำเนินการ ในเชิงรุก ดังนี้

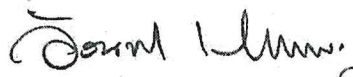
๑. ดำเนินการเก็บสถิติในเรื่องการมอบอำนาจของราชการส่วนกลางที่มอบอำนาจ ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดว่า ส่วนราชการใดบ้างที่มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และอำนาจ ที่มอบมีกฎหมายกำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่นหรือไม่ หรืออยู่ภายใต้บังคับตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย จะได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารงานภายในจังหวัดต่อไป

๒. ศึกษากฎหมายที่ราชการส่วนกลางได้มอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดว่า กฎหมายฉบับนั้นได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือมีการเปลี่ยนวิธีการทำงานใหม่หรือไม่ และ ส่วนราชการได้มีการทบทวนคำสั่งมอบอำนาจและแก้ไขให้สอดคล้องกับปัจจุบันหรือไม่ ซึ่งหาก ยังไม่ได้มีการแก้ไขปรับปรุงคำสั่งให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน สำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทยควรหารือร่วมกันกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบถึงเจตนารมณ์ และแนวทางในการปรับปรุงคำสั่งในการมอบอำนาจต่อไป

๒) การเข้าทำประโยชน์เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ควรละไม่เกินสิบปีโดยให้ได้รับ ยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่า และไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงของป่าตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับแร่ ดินขาว หรือหิน แลแล้วแต่กรณี

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓. กรณีมีปัญหาในการปฏิบัติตามคำสั่งมอบอำนาจหรือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาให้ได้ข้อยุติถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการมอบอำนาจ เพื่อลดปัญหาของผู้ว่าราชการจังหวัดในการปฏิบัติตามคำสั่งมอบอำนาจในเรื่องต่างๆ

(นางสาวอ้นฟ้า เวชชาชีวะ)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

สำนักงาน ก.พ.ร.

มิถุนายน ๒๕๖๒